

Proizvodnja in potrošnja žganja in likerjev

Smatrajoč za potrebo, da se omejiti proizvodnja in potrošnja žganih pišč in likerjev je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naredbo s predpisi o proizvodnji in potrošnji žganih pišč in likerjev, ki je objavljena v »Službenem listu« 3. t. m. in je na dan bjava stopila v veljavno. Člen 1. določa, da je za proizvodnjo žganih pišč (včetve žganje), spirita in likerjev (včetve konjak in rum) in likerjih izvlečkov potrebna predhodna dovoljenje Visokega komisariata, s katero se za vsakega posameznega proizvajalca, včetve osebe iz naslednjega odstavka, določijo kolikor posameznih proizvodov, ki se snejo izdelovati, in surovin, ki naj se pri tem uporabljajo. V proračun, ki jih je za vsako izdelavo vložiti pri finančnem ravnateljstvu Visokega komisariata, je treba natančno navesti kakovost in kolicino surovin, ki jih namerava proizvajalec pri tem uporabit.

Prijava naprav za destilacijo lastnega pridelka

Lastniki destilacijskih naprav, ki so imeli po dosledjelj veljavnih predpisih pravice destilirati surovine svojega pridelka, morajo da bi uporabljali destillirane proizvode za svojo rabo brez plačila trošenja, prizaviti te priprave krajevno pristojnemu oddelku finančne komisije v času, ko dneva, ko stopi ta naredba v veljavno (do 2. aprila). Prijava mora obsegati: a) natančne podatke prijavitelja, a) natančni popis vsake priprave in kraja, kjer je priprava nameščena ali shranjena, c) proizvajalno zmogljivost te proračune Oddelku finančne kontrole pregleda na kraju samem priprave, jih zapetih in jih tako postavi pod svoje nadzorstvo in evidenco.

Prepoved prodaje.

Člen 3. določa, da brez posebne predhodne dovoljenje Visokega komisariata ne smejo proizvajalcem in trgovci v členu 1. navedenih predmetov ne prodajati, ne dojavljati. Pred uveljavljanjem te naredbe sklenjene kumponovanje pogodb je smatrala za razveljavljene, razen če se nanašajo na dobave, za katere je bila na prodajalcev ali kupcev prošte že izdانا dovolitev v smislu čl. 6. te naredbe.

Prepovedujeta se prodaja izdelkov iz čl. 1. občinstvu in postrežbi z njimi v hotelih, penzionih, kavarnah, restavracijah in vobče vseh gostinskih obratih, kakor tudi v točnicah, menzah in zasebnih krožkih.

Izpred okrožnega sodišča

Dva meseca prej bo prišel na svobodo, ker je dosegel, da je sodišče združilo dve kazni v eno — Enotna kazen znaša 2 leti in 1 mesec robije

Ljubljana, 6. marca

Po § 360 kazerškega postopnika sme prično sodišče predlagati na zahtevo upravljene osebe pravnomočno sodbo v naslednjih dveh primerih:

Če je izrečen h različnimi sodbamji zoper stega obloženja več že pravnomočnih kazni — to je kazni, zoper katere ni več mogoča pritočba ne v obliku priziva ne v obliki revizije — pa se ne uporabi predpis § 286 ali se niso uporabili predpisi kazenskega zakona o odmerni eni kazni, kjer bi se bili moralni uporabiti. V takem primeru sme pristojno sodišče prve stopnje z nadnovo uporabo neuporabljenih predpisov na zahtevo državnega tožilca ali obsojenca predugačiti prejšnje sodbo, ko je zaslišalo obsojenca in njegovega branilca, kolikor gre za odmeri kazni, in z novo sčido odrediti eno kazeno.

Prav tako sme pristojno sodišče pravnomočno sodbo predugačiti, če se ne bi dala pravnomočna sodba, s katero se je izrekla več dejana ena kazen, po enem delu z bogom pomilostivosti ali iz drugih razlogov popolno izvršiti. V tem primeru sme sodišče, ki je sodilo na prvi stopnji, na zahtevo državnega tožilca ali obsojenca, ko je zaslišalo obsojenca in njegovega branilca, izred kazni, ne v obliki kazni, in z novo sčido odrediti eno kazeno.

Konkreten primer take razprave, ki je bila razpisana in opravljena samo zato, da bi se namestil dveh kazni izreki na osnovi gornjih določil kazenskega postopnika eni enotni kazni, smo imeli pretekli torek. Zasedal je malo senat, ki mu je predsedoval sas Ivan Kralj in sta v njem sodelovala kot votanta sas Rajko Lederhas in sodni pristav Matevž M. Horčič. Državno tožilstvo je zastopal dr. Hinko Lučnik. Obtoženec je bil starejši maloletni Tine, ki je bil lanj obsojen prvič na 1 leto in 3 meseci robije, pri čemer je sodišče upoštelo njegovo maloletnost. V času, ko je bil v preiskovalnem priporu in še v marcu, ko je že prestajal kazen, pa je pokrajal v jetniščini mnogo perila in raznih kosov oblike na škodo pažnikov in drugih sojetnikov. Po § 315 k. z, je bil zato obsojen na 1 leto robije. Ker se je večina tativn zgodila, predno je bila izrečena prva kazen, hi bilo moralno sodišče v drugem primeru obe kazni zdržati in izreči enotno kazen, kar se pa ni zgodilo.

Na torkovi razpravi je najprej predseljeni ugotovil dejanski stan, nakar je dobil besedo državni tožilec, ki se je protivil uporabi § 360, če da gre za kazniva dejanja, ki so bila izvršena že po drugi sodbi. Nasprotno je branilec dokazoval, da ni dokazano in ugotovljeno, ali je obtoženec kralj še tudi po prvi sodbi in da je zato izreči enotno kazen. Senat se je po kratkom posvetovanju pridružil branilcemu stališču in na osnovi omenjenih paragrafov izrekel enotno kazeno: 2 leti in 1 mesec robije.

VELIKODUSNOST

— Dovolite, da vas vprašam, kdaj mi mislite vrnilti denar, ki sem vam ga posodil že davno.

— Dovolim.

Malo jezikovne paše

(Najprej malo paše na izročkih tiskarskega skrata v paši dne 26. februarja. — V drugem stolpcu, 16. vrsta, bi se moralno glasiti, da je jezik nekaj več kakor le znes in zmes po sloveniščini in pravopisnih pravilih različenih besed. V četrtem stolpcu nam je budova najbolj ponagajala v 11. vrsti od spodaj; pravilno bi bilo: »Clovek se menda ne moti le ko misli, da je zmotljiv... — ne pa nezmotljiv. V vseh drugih stolpcih si je razumnil čitatelj lahko popravil manjše napake sam.)

Na »paše« pojem kolkor znamo in moremo hvalnice lepi slovenščini. Baje ni najpomembnejša zvestoba slovenskim in pravopisnim pravilom, temveč življenjska in izrazna moč izraza. Zato menda nekateri misljijo, da potrebujemo bolj pripomočke za oblikovanje jezikovnega sloga, odnosno izpodbude, da bo vsak pisal kolkor mogoč svobodno. Slovenska in pravopisna pravila jim predsedajo: brzde v jezikovni rabi ni treba, da bo lahko vsak prispeval po svoji moći k oblikovanju in preoblikovanju primsene slovenščine ter se izvijjal v svojem slogu. Naj bi torej raže vzgajali umetnike jezikovnega sloga, a ne trosili sloveniških pravil.

Tako imenitne naloge pa moramo seveda prepustiti drugim, ki lahko gledajo s prezircem na začetne pašnike in bosopote pastirje. Kako bi naj pastirček vaške so-

seske trobil v svoj rog visoke besede o jezikovnem slogu? Kako bi naj, dopovedal ljudem, kaj je lep slog in jezikovna umetnina, ko neštetim piscem delata nezasišane težave še slovina in pravopis? Marsikaj sicer človek skuša po skromnih močeh Pastirček celo misli (morda se smoti), da niti niti lepega sloga brez pravih in pravilnih besed na pravem mestu in je prepirčan, da jezik izgublja izrazno moč in lepoto prav zaradi tega, ker ga toliko ljudi paci — vsaki po svoje, domisliju si, da je ustvarja jezikovni slog, ki je vzvišen nad vsemi pisanimi in nenapisanimi jezikovnimi pravili. Kaj bi postal iz jezika, če bi pri njem ne smel odločati jezikoslovcev ali če bi vsi pisci predpisovali jezikoslovem, naj prikrajajo jezikovna pravila po njihovem okusu? Res pravili oblikuje jezik, ki ga potem vzakonja jezikoslovec. Toda sleherni pisec še ni umetnik in vsaka oblika iz njegove alkimične kuhinje še ni jezikovni biser. Dvomljive vrednosti so zlasti oblike in besede, ki daje preveč očitno po tujih znakah in ki se oddaljuje od prave slovenščine že skoraj tako kakor esperanto. Vsak skoraj čez plot v jeziku še ne pomeni ustvarjanje umetniškega jezikovnega sloga. Vsaka tulka pa tudi nima večje izrazne moči kakor domača beseda — zgoli zaradi tega, ker se pise ne more spomniti, skoraj bi se reklo po slovenščini.

Vsak goni svoje, a tudi pastirček je trmolagel ter trdi še vedno, da je lepota jezika v naravnosti in jasnosti. Naraven

Novi ilustrirani teknik Dopolavora »Gente Nostra«

Teknik »Gente Nostra«, uradno glasilo predsedništva Dopolavora, je zademo ustavil svoje izhajanje ter bo zoper izdeli v novi in izbrani tiskarski opremi po načinu vodnih periodičnih ilustriranih italijanskih listov, imenih na 16 barvanih straneh zravnih za svoje solelavce najbolj znane in časne pisatelje.

Letna narocnina znaša 40 lir in bo vsak zvezek, ki se bo lahko dobil v vseh prodajalcih, stal 1.50 lir.

Tovarishu na kulturni nivoj želimo najboljšega uspeha.

Preseleitev urada za nadzorstvo cen

Sporoča se, da se je Urad za nadzorstvo cen pri Visokem komisariatu preselil v Wolfovo ulico št. 12, I. nadstropje.

Veliko zanimanje za propagandni turistični plakat

Pobuda Pokrajinskega overovlenja za tuški promet za prireditve razstave propagandno-turističnega plakata je zbudila veliko zanimanje v načinu mestu. Turistična propaganda je ena najžejnejših činiteljev za razvoj mesta v bodočnosti.

Zato je potrebno, da se zlasti turistični propagandni posvetijo najboljje modi nasega mestčanstva.

Za enkrat so poklicani umetniki, da počažejo s svojimi deli zgodovinske in folklorične motive pokrajine ter pesje, ki morejo takoj vzbudit zanimanje.

Opozorjam umetnike, da morajo biti kompozicije 0.70x1 pripravljene za takojšnjo reproducijo za tisk.

Rok za prijave in sodelovanje pri razstavi je določen do 20. maja, t. l. toda že že bi bilo, da bi umetniki, ki nameverajo sodelovati, že prej sporočili svoj pristop Pokrajinskemu overovlenju za tuški promet, zaradi skrbnega organiziranja razstave.

Iz Spodnje Štajerske

— Konjški dilettantski oder v Slov. Bistrici. V nedeljo je gostoval dilettantski oder iz Konjic v Slov. Bistrici. Vprizor je veselio »Ded«. Predstava je bila zelo dobro obiskana.

Nesreča, 35-letna dekla Matilda Valvold iz Konjic je padla in si zlomila nogo. Med delom se je ponesrečil 45-letni strojvodja Franc Kašer iz Maribora, ki si je zlomil desno roko. V Celju in okolici so zadnje dni precej težko ponesrečili Franc Zupanc iz Celja, Daniel Cebuli iz Šestanj, Anton Lampe iz Celja, Franc Mastnak iz Hrastja, Ana Kobler iz Little, Anton Zidanšek iz okolice Poljčan in Stefan Grenku iz Celja.

— Dvojni umor v Bratislavi. V Bratislavcih sta bili 13. januarje umorjeni 51-letna poročnica Marija Petek in njen varovanka Maria Raner. Kriminalna policija in orodništvo sta morilca kmalu izsledili. Bil je 23-letni Franc Kuhar, ki je bil zaradi uboja že obsojen na 4 leta in 3 meseca ječe Fant te zločin priznal.

— Življenie in umiranje v Mariboru. V drugi polovici februarja je bilo v Mariboru rojenih 82 otrok, od teh 48 dečkov in 34 deklic. Novih grobov je bilo 57. po rok na 41.

— Zvezni vodja v Ljutomeru. V nedeljo je bilo v Ljutomeru veliko zborovanje, na katerem je govoril zvezni vodja Franc Steinl.

— Velika rudarska zborovanja. V nedeljo so bila v glavnih treh rudarskih revirih v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju zborovanja, katerih se je udeležilo okrog 10.000 rudarjev. Največje zborovanje je bilo v Trbovljah, kjer se je zbralo okrog 4500 rudarjev. Govoril jim je zvezni vodja Steinl.

— Veliki sportni trenutek so Španci d'živeli lari v odični tekmi za nogometni pokal med mostovoma Barcelone in Atletico Bilbao. Tekmo so moralni podaljšati in je »grale« Barcelone Martin še v zadnjih trenutkih orjaške borbe dosegel zmagoviti zgoditev.

— Za največje razčaranje smatrajo neuspešni nastop zanegljih boksarski Ferrera, ki je izgubil k. n. v važni borbni našiški svoj nared med prve sportne narode na svetu. Približno sl. k. o. na stanju in življenju Špančevega sporta nam nudijo naslednje vrstice iz Špankih listov.

Med največje sportne uspehe, ki so jih dosegli lani Stejejo Španci predvsem neodločni rezultat 1:1 svojih nogometne v Berlinu proti nemški nogometni reprezentanci, nato pa veliki uspeh tekata R-države, ki je bil v Milani prvi na 400 m. končno pa tudi senzacionalno zmagoviti Španški boksarski Paco Bueno nad tedanjim uradnim evropskim prvakom in en m. izmed najboljših italijanskih boksarskej Lujštejn.

Najnapetnejši sportni trenutek so Španci d'živeli lari v odični tekmi za nogometni pokal med mostovoma Barcelone in Atletico Bilbao. Tekmo so moralni podaljšati in je »grale« Barcelone Martin še v zadnjih trenutkih orjaške borbe dosegel zmagoviti zgoditev.

— Življeno in umiranje v Mariboru. V drugi polovici februarja je bilo v Mariboru rojenih 82 otrok, od teh 48 dečkov in 34 deklic. Novih grobov je bilo 57. po rok na 41.

— Zvezni vodja v Ljutomeru. V nedeljo je bilo v Ljutomeru veliko zborovanje, na katerem je govoril zvezni vodja Franc Steinl.

— Velika rudarska zborovanja. V nedeljo so bila v glavnih treh rudarskih revirih v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju zborovanja, katerih se je udeležilo okrog 10.000 rudarjev. Največje zborovanje je bilo v Trbovljah, kjer se je zbralo okrog 4500 rudarjev. Govoril jim je zvezni vodja Steinl.

— Novi grobovi. V Mariboru so umrli zasebnički Kötöli Vertnik, star 68 let, železniški vpojenec Franc Leben, star 73 let, železničar Andrej Kranjc, star 49 let, prodajalčeva hčerkica Silvija Jamnik, vpojeni mestni stavbenik Rudolf Holzer, star 71 let, vpojenec žena Marija Luter, star 71 let, skladničnik Reinhold Bielefeld, star 45 let, in starostni rentnik Franc Justinek, star 59 let. V Ptaju je umrl vpojeni primar dr. Ernest Treitel, star 77 let. Celju je umrl bivši magistrat ravatelj Janez Šubic, star 52 let. V Grazu je umrl vpojeni senatni predsednik Janez Stepišnik, star 83 let.

— Odlikovanje. Korporal Josip Kukcavec iz Bukovcev je bil za hrabrost na vzhodnem bojišču odlikovan z redom železne krize II. stopnje. Z istim redom I stopnje je bil pa odlikovan tudi na Spod. Stajerskem drž. zravnem sportni trener, učitelj poročnik Helmuth Pulko.

— V 15. letih 17.721 stadionov in igrišč.

Od 1. 1927. ko je bil v Comu zgrajen prvi stadion kot začetek organizirane sklice, do danes so po vsej Italiji zgradili 17.721 igrišči in stadionov. Od tega števila odpade 162 igrišč na teki, ki imajo prostora za več kot 20.000 gledalcev. Nadalje je bilo urejenih 1695 travnatih igrišč, 2314 igrišč na tenis, 1319 igrišč pa košarko, 1112 prostorov za streličje, 812 igrišč za sportne na ledu, 1457 odprtih in 27 pokritih plavalnih bazenov, 3415 telovadnic, 159 konjskih dirkaških, 23 kolesarskih dirkaških in druge.

— sam: kovati še nove. Posebno se sicer ne trudi pri tem, ker samo pritaknjo slovensko končno tuji besedi, če je že treba ali niti tega ne. Človek se vprašuje, ali so izvlečki, sklepki na koncu takšnih razprav potrebitni v tujem jeziku, kaj je razprava določena za Slovence same kakor za tujce, ki je razprava v esperantu. Ali se morda kaže v tem stremljenje, da mora biti znan

Predlog zelenjadnega izbora

sadarskega nadzornika Josipa Štrekija, kakor ga je razvij na semenogejskem tečaju

Ljubljana, 5. marca

Prvi zelenjadni izbor je bil pod posebne oktete, ki je bila 22. oktobra 1919 na kme, nekaj od letka bivše baniske uprave in so v njej sodelovali naši najboljši vrtbarski rokovnjaki. Izbor je imel nazem omejil veliko sort posameznih vrst vrtnine predvsem na tiste, ki so se po tem anjih izmisljih najboljši osestile v naši zemlji in podnebju. Tako omejitev je koristila tudi drugin vidikov, važna pa je tudi za semenogeje. Zato na prvem semenogejskem tečaju preteklo sredo niso mogli mimo jen in so predavane o zelenjadnem izboru poverili našemu najboljšemu vrtbarskemu rokovnjaku, sadarskemu nadzorniku Josipu Štrekiju. Vedelo se je, da si je nabral o triletni veljavi doseganjega zelenjadnega izbora precej izkušenega o primernosti predlaganih sort in da pripravlja svoj predlog za delno spremembu in izpopolnitve zelenjadnega izbora.

Tako delo je vedno potrebno. Tudi strokovnjaki, ki so se zbrali na omenjeni prvi ankete, so se zavelali, da za zeleno mizo na prvem sestanku ne morejo sestaviti nekaj dokončnega. Zato so svoj zelenjadni predlog imenovali začasni. S tem so ustvari odprli za vse eventualne popravke, ki jih bo v teklu let velevala izkušnja. Kolikor smo ugnili primerjati začasni zelenjadni izbor, tukaj ga je sestavila anketa v predlog, ki ga je iznesel sadarski nadzornik Josip Štrekij, že glavna prednost novega predloga, da še bolj imenuje stvelo sort, ki bi prisel v poštov za naše vrtovne. Seveda moramo tudi upoštevati, da se ta predlog sedaj nanaša predvsem na sorte, ki se goje v Ljubljani in ljubljanski okolici in da je prejšnji bil namejen vsej bivši dravski banovini.

Po predlogu Josipa Štrekija pridejo v poštov za setev pri nas semena naslednjih vrst vrtnin (v oklepju bomo navedli spremembe napram začasnemu zelenjadnemu izboru omenjene ankete):

Kapusnice

Cvetata: Za zgodnjino setev in pozno jesensko setev pridev poštvene erfurtske rane cvetate, za poznejšo setev konec aprila in maju po italijanske velike (začasni zelenjadni izbor je poleg teh predlagal še snežno kepo).

Zelje: Za zgodnjino vrste, ki jih sejemo že jeseni ol 15. avgusta do 15. septembra in jih potem prezimimo v mrljih gredah, je predlagano junijsko rano. Med pozimi vrtstami prideta v poštov dve: domače tako imenovano ljubljansko ali kašelsko in svinčurško zelje. Slednja sorta je zlasti izdatnejša za zimsko spravilo, torej za pravno kislega zelja (začasni zelenjadni izbor slednje vrste ni navajal, pač pa še dimitarsko kopenhagensko in mürpoljsko).

Rohov: kot zgodnjina sorta pride v poštov sv. Ivan in zelenja glava, za pozni ohrov pa splošno znani vertus (začasni zelenjadni izbor je navajal med zgodnjimi vrtstami mesto sorte sv. Ivan sorte prvi sel).

Bretnati kapus ali popčar: herkules (predlog se strinja z začasnim zelenjadnim izborom).

Listnatni kapus ali ohrov: vrsta zelenjave, ki pri nas ni posebno v navadi. Baje je okusna predvsem, če pozimi najprej požive in jo šele potem uporabljamo. Štrekij predlagajo sorto z imenom niki, naguban (v začasnom zelenjadnem izboru sta predlagani sorti imenovani niki drubo kodrasti in polvisoki).

Kolerabice: predlog se omejuje na sorto dvorska prasiška, ki je biale in modre barve. Biele kolerabice so boljše. Ta vrsta ima mehke nežne glavice in kratko listje. (Začasni zelenjadni izbor predlagajo poleg tega še Šepchovko modro).

Korenovke in gomoljnice

Podzemna koleraba: je rumena in bela. Za človeško prehrano je dobra predvsem rumena, za katero predlagajo Štrekij masleno rumeno.

Korenje: najbolj se sponaša nanteško, ki pa ni posebno trpežno za zimsko shranjevanje. Za prezimljjanje pride v poštov brunske (začasni zelenjadni izbor navaja še sorte: prvenec in flakkeer, ne pa brunskega).

— Triestinski prefekt na slikarski razstavi. V Triestu je razstavljeni te dne svoje umetnine odlični slikar Galileo Chini. Triestinski prefekt eksc. Tamburini si je z velikim zanimanjem ogledal razstavljene umetnine ter se je z umetnikom deljase razgovarjal o umetnostni smeli, v kateri ustvarja Chinji svoje umetnine.

Venezolski patriarch v Rimu. V Rim je prispet beneški patriarch kardinal Piazza, ki se bo skupno z genovskim nadškofom kardinalom Boettom udeležil sestanka kardinalskih komisij Katoliške akcije. Sestankom predseduje palermitski nadškof kardinal Lavitrano.

— Peteršilj: med številnimi sortami je še najbolj primerna kratka debela. Peteršilj, ki ga nameravamo vzimati, ne smemo prejtrgati listja (začasni zelenjadni izbor je predlagal sorti berlinski in non plus ultra).

Zelenja: v poštov prideta sorte alabaster, ki ima okroglo gomolj, in prska. (Začasni zelenjadni izbor predlagajo še sorto imperator).

Listnata zelenja: se pri nas ni mogla uveljaviti, dasi je imenitna vrtinja, ki jo eni in goje zlasti Nemci in Anglezi.

Rdeča pesa: najbolj se je obnesla egipotovska, ki jo sejajo za zgojni pridelok konce februarja ali v začetku marca. Ta pridelok na primerne za prezimovanje, ker meso preveč oleseni. Za pozni pridelok in prezimovanje sejemo šele maja in junija (začasni zelenjadni izbor je predlagal poleg te še rdečo kroglo - detroit).

Pastinak: se pri nas ne more udomačiti, dasi je zelo primeren in okusen za človeško in zivalsko prehrano. Njegov koren ima okus peteršilja in zelenje. V juhi je izvrsten nadomestek za obe vrtline. Najboljša sorta je ruski beli dolgi. Kdor pridevalo njegovo seme, mora vedeti, da ne sme pobirati semena v rosnem vremenu, ker si bo sicer opkel roke.

Črni koren: je tudi še premalo upoštevana v vrtinja, katere listje je podobno listju trptca. Črni koren zahteva globoko dobro obdelano zemljo. Koža je črna, meso pa belo. Paziti moramo, da ga pri kopanju ne ranimo. Skuhamo ga kot peso in šele potem olupimo (zelenjadni izbor je predlagal poleg ledene sveče).

Mesečna redkvica: v poštov prideta sorte non plus ultra, ki je rdeča in okrogla in ledena sveča, ki je dolga in bela (začasni zelenjadni izbor je predlagal z odni čudež pariski tržno poleg ledene sveče).

Redkvev: je več sort, ki so bile okrogle črne, edine dolge Okusnica je bela. Zgodnja z mehkim okusnim mesom je makovska bela. Boljša kakor črna okrogla je črna dolga. Črna okrogla redkvev je pre-

močna in pretrda (začasni zelenjadni izbor je predlagal plizansko (salvator) in črno zimsko domačo).

Solatnice

Poletna ali zavrnata solata: popolnoma zadostujejo tudi, da sicer kraljica majnika, ljubljanska ledenka in parizarska (začasni zelenjadni izbor navaja se ljubljansko maslenko, bohemio, brazilijsko, portugalsko).

Zimsko glavnata solata: V poštov pride predvsem nansen, ki jo sejemo v več obrokih od 15. avgusta do 15. septembra. Tista, ki je primernejša, potem prezimi. Moramo jo pred snegom pokriti tako, da ostane zemlja vedno zamrznjena in se zmrzlje menja s toplovo kar potrga nežni rastlini vse korenino (začasni zelenjadni izbor je navajal se rumeno zimsko nansen ko isti v zimsko domačo rjavko).

Solata vezula: naprimernejša je kasselka (začasni zelenjadni izbor je ne navaja, pač pa priporoča potrvi). In očrušeno.

Berikva: glede te je Štrekij prepustil izbiro vrtnarju samemu, ker se mu ne zdi posebno važna solatinka. Izberlahko med gladkimi in nakodranimi vrtstami. (začasni zelenjadni izbor je priporočil ameriško berirko ter kodrasto in okroglostno berirko).

Radlje: zelen je najboljši tržaški solatnik, ki ga sejemo od marca do junija. Ne smemo ga gnjotiti s svežim gnjem in zalihati v gnjopico, če nam ne ugađa njegova gremkoba. Za zimsko slijenje pride v poštov rdeči goriški. (začasni zelenjadni izbor je priporočil isti sorti).

Endivija: dve sta primerni za nas: eskariol, rumena in eskariol, zelena. Za vzmiljenje je primerna zelena, za jesensko rabo pa rumena (začasni zelenjadni izbor je predlagal še bubi).

Kreša: vrtna kreša, ki uspeva v senči in jo ponokd sejejo tudi dvakrat na teden.

Motovice: gojili bomo predvsem domače motovice in holandski širokolistni, ki ima večjo široko listje in olajša cisanje (obe sorte je predlagal tudi začasni zelenjadni izbor).

Novozelandska spinatica: za poletno rabe julijana, velikolistna, za zimsko porabo pa ekskima (začasni zelenjadni izbor je predlagal še viroslav, viking matador, danski kralj in svinčurško zelje). Slednja sorta je zlasti izdatnejša za zimsko spravilo, torej za pravno kislega zelja (začasni zelenjadni izbor slednje vrste ni navajal, pač pa še dimitarsko kopenhagensko in mürpoljsko).

Rohov: kot zgodnjina sorta pride v poštov sv. Ivan in zelenja glava, za pozni ohrov pa splošno znani vertus (začasni zelenjadni izbor je navajal med zgodnjimi vrtstami mesto sorte sv. Ivan sorte prvi sel).

Bretnati kapus ali popčar: herkules (predlog se strinja z začasnim zelenjadnim izborom).

— Papežev živiljenjski Jubilej. Dne 3. marca je dopolnil papež Pij XII. 67 let rojstva. Rojen je bil v Rimu Dne 2. marca pa je bila četrta obletnica, kar je bil izvoljen za papeža. Posebne svečnosti so dan in nihodni zakonodajni oddelek, ki je predlagal ekspres (prvi sel) sakso in zgodnjem zelenikom, poleg senatorja in telefona).

Grah: zgodnjina sorta je ameriški čudež, kasnejši zori senator, izvrzen pa je tudi telefon (začasni zelenjadni izbor je predlagal ekspres (prvi sel) sakso in zgodnjem zelenikom, poleg senatorja in telefona).

Fizol: za nizkega zgodnjega prideta v poštov alfa nizki in mont d'or; visoke sorte so: cipro, zelo odporen je dan in noč, dober in rodoviten pa sivi dan. Vsi trije nimajo nitri (začasni zelenjadni izbor je predlagal vrsto drugih: nizki a) zeleni breznični: saksa, konzervna, heinrichov orjak, b) z zelenimi, nekoliko žilastimi stroki: sto za enega, c) breznični: voščenci: zlata gora, kralj maslenec, superba; visoki fižol: a) zeleni breznični: poleg cipa cipea weddinger, mojstrovin, imperator, b) breznični voščenci: zlata krona in kifelkar, krivček).

Trajnice:

Beluš: argenteul (izg. aržantej) je ena najboljših sort (začasni zelenjadni izbor je predlagal brunščko slavo in snežno glavo).

Barbarica: je najboljša ona z rdečimi pecicami (začasni zelenjadni izbor je predlagal viktorio).

DNEVNE VESTI

— Papežev živiljenjski Jubilej. Dne 3. marca je dopolnil papež Pij XII. 67 let rojstva. Rojen je bil v Rimu Dne 2. marca pa je bila četrta obletnica, kar je bil izvoljen za papeža. Posebne svečnosti so dan in nihodni zakonodajni oddelek, ki je predlagal ekspres (prvi sel) sakso in zgodnjem zelenikom, poleg senatorja in telefona).

Namold: nima pri nas veljavje, dasi je zelo hvaljevna rastlina in daje obilno pridelka za krem in krem. Ob njej je bil izvoljen za papeža. Vpletne svečnosti so dan in nihodni zakonodajni oddelek, ki je predlagal ekspres (prvi sel) sakso in zgodnjem zelenikom, poleg senatorja in telefona).

— Nova dobredelna ustanova v Neapelju. Te dni je bila otvorjena v Neapelju nova dobrdele ustanova, posvečena imenu nepretregana veriga dramatično napetih dogodkov, ki jih je pisatelj naš nazil takoj mojstrsko, da bo čitalci rad ponovno posegel po knjizi in jo vedno na novo z užitkom bral.

— Junaska je umrl na ruskem bojišču višji narednik Gino Rozzi. Počojnik je bil po rodu iz Izane pri Cremoni, kjer je izšel z tamošnjih fajšiskih organizacij.

— Nova dobredelna ustanova v Neapelju. Te dni je bila otvorjena v Neapelju nova dobrdele ustanova, posvečena imenu nepozabnega pokojnega Vojvoda Ostoskega. Namen je nove dobrdele ustanove je poveličiti pokojnikov spomin. Ustanovljena je bila na željo Kr. Vis. Vojskodinje Aostske Matere, pri izvedbi načrta so delovali tudi predstavniki oblastev. Akcijo je podprt tudi Neapeljska banka. Nova dobrdele ustanova je namenjena predvsem pomoči in zavetju najbolj potrebnih. Novo ustanovljeno zavod ima že svojo prvo podružnico v srednji Neapelju.

— Nova italijanska odrška delavnica. Henrich Cavacchioli je napisal novo odrško delo pod naslovom „Zvezde v vodnjaku“. Upraznjeno je bilo po članih skupine Ruggeri na odrši Novega gledališča v Milani, kjer je predstavljen novi uspeh.

— Osem milijonov za pomoci žrtev. Pri nadaljnem zrehanju nagrad zakladnih bonov, ki zapadejo dne 15. septembra 1951-XXI, so bile izrečene slednje nagrade: Dve nagradi po 100.000 lir. Namejena tega skladu je omogočiti vzdoljno podprtju številnih mladičev iz dalmatinskega druži v rimskih vzajemih.

— Triestinski prefekt na slikarski razstavi. V Triestu je razstavljeni te dne svoje umetnine odlični slikar Galileo Chini. Triestinski prefekt eksc. Tamburini si je z velikim zanimanjem ogledal razstavljene umetnine ter se je z umetnikom deljase razgovarjal o umetnostni smeli, v kateri ustvarja Chinji svoje umetnine.

— Venezolski patriarch v Rimu. V Rim je prispet beneški patriarch kardinal Piazza, ki se bo skupno z genovskim nadškofom kardinalom Boettom udeležil sestanka kardinalskih komisij Katoliške akcije. Sestankom predseduje palermitski nadškof kardinal Lavitrano.

— Peteršilj: med številnimi sortami je še najbolj primerna kratka debela. Peteršilj, ki ga nameravamo vzimati, ne smemo prejtrgati listja (začasni zelenjadni izbor je predlagal sorti berlinski in non plus ultra).

Zelenja: v poštov prideta sorte alabaster, ki ima okroglo gomolj, in prska. (Začasni zelenjadni izbor predlagajo še sorto imperator).

Listnata zelenja: se pri nas ni mogla uveljaviti, dasi je imenitna vrtinja, ki jo eni in goje zlasti Nemci in Anglezi.

Rdeča pesa: najbolj se je obnesla egipotovska, ki jo sejajo za zgojni pridelok konce februarja ali v začetku marca. Ta pridelok na primerne za prezimovanje, ker meso preveč oleseni. Za pozni pridelok in prezimovanje sejemo šele maja in junija (začasni zelenjadni izbor je predlagal poleg ledene sveče).

Redkvev: je več sort, ki so bile okrogle črne, edine dolge Okusnica je bela. Zgodnja z mehkim okusnim mesom je makovska bela. Boljša kakor črna okrogla je črna dolga. Črna okrogla redkvev je pre-

močna in pretrda (začasni zelenjadni izbor je predlagal plizansko (salvator) in črno zimsko domačo).

Plodovke

Jajkevev: se najboljše oplodi okrogli jajce.

Paradižnik: kot zgodnjina okrogla sorta pride v poštov Lukul, za vlaganje kralj Humbert, rodovitna vendar malo pozna je sorta volovsko srce. Zelo zgoden pridelek 8 do 14 dni prej kakor vse druge vrste. Toda rani bonniki (začasni zelenjadni izbor) je predlagal poleg Lukula v volovsko srce tudi dansi eksport, prebogati resista, westlandia in mezege.

